

Protokols Nr. 10

1. **Ar COVID-19 saistītās ES iniciatīvas un vadlīnijas**
2. **Padomes septembrī un oktobrī**
3. **Dažādi**
 - 3.1. Informatīvais ziņojums “Par gatavību pārejas perioda beigām 2020.gada 31. janvārī ES – AK attiecībās” (apstiprināšana MK 20.10.2020.);
 - 3.2. Stratēģiskā autonomija;
 - 3.3. ERASMUS kandidātu apstiprināšana;
 - 3.4. Par vārdkopas *'to be established in a [Member State]'* atveidojumu latviešu valodā;
 - 3.5. Valsts valodas centra tulkojumu plāna 2020. gada IV ceturksnim apstiprināšana;
 - 3.6. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (35.-39. nedēļas);
 - 3.7. Nākamā VAS 25. novembrī (tbc.).

Sēdi vada: A. Kurme, Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās.

Sēdes locekļi:

M. Klismets, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
E. Stanga, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
G. Ozols, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
S. Ķipēna, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
L. Stauvere, Ekonomikas ministrija
J. Zakovics, Ekonomikas ministrija
M. Rone, Ekonomikas ministrija
E. Šimiņa-Neverovska, Satiksmes ministrija
E. Nagle, Satiksmes ministrija
S. Catlaka, Kultūras ministrija
I. Tāre, Labklājības ministrija
A. Esenbergā, Finanšu ministrija
G. Jakovele, Finanšu ministrija
I. Irbe, Finanšu ministrija
A. Valaine-Elsone, Iekšlietu ministrija,
A. Vahere-Abražune, Izglītības un zinātnes ministrija
D. Deinate, Izglītības un zinātnes ministrija
B. Jurkevica, Izglītības un zinātnes ministrija
K. Pommere, Tieslietu ministrija
L. Jenča, Tieslietu ministrija
I. Baļčūne, Zemkopības ministrija
L. Timša, Veselības ministrija
I. Allika, Latvijas Banka

Klātesošie:

Ārlietu ministrija: M. Klīve, A. Stūpniece-Pundore, A. Čākure, R. Brusbārdis, R. Fedosejevs, A. Mende, I. Berķe, M. Maksims, D. Baumanis, A. Butāne, Z. Sprūde, A. Vēja.

Citas institūcijas: L. Līce-Līcīte, Ministru prezidenta birojs, I. Dēze, Saeimas Eiropas lietu komisija, A. Krastiņš, Valsts valodas centrs, I. Stepīna, Latvijas Darba devēju konfederācija
M. M. Lūse, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, S. Kalnača, Pārresoru koordinācijas centrs

1. Ar COVID-19 saistītās ES iniciatīvas un vadlīnijas

1.1. Padomes rekomendācijas par Covid-19 ierobežojošajiem mēriem.

Ziņo: ĀM/ A. Čākure

Izsakās: VM/ L. Timša, MP birojs/ L. Līce-Līcīte

13. oktobra Vispārējo lietu padomē tika apstiprinātas Padomes rekomendācijas par brīvas pārvietošanās ierobežojumu koordināciju Covid-19 apstākļos. Latvija atbalstīja šīs Rekomendācijas. Rekomendācijas nav juridiski saistošas dalībvalstīm, bet ir svarīgi ievērot vienotu ES nostāju. ĀM cieši sadarbojas ar VM, IeM, EM un SM. ĀM aicina VM pastāstīt, vai EK rekomendācijas paredzēts piemērot Latvijā.

VM norāda, ka rekomendācijas nav juridiski saistošas. Rekomendācijas nenosaka, kādi ierobežojumi jāpiemēro. Notiek VM koordinācijā ar BV veselības ministriem, vai var kopīgi piemērot līdzīgus ierobežojumus. Šodien plānota BV veselības ministru video-sanāksme. ĀM aicina VM turpināt informēt kolēģus par jaunākajām aktualitātēm.

L. Līce-Līcīte informē, ka Eiropadomē līderi vienojās, ka COVID-19 tēmai tiks organizētas regulāras video-sanāksmes, tuvākā 29.10.2020. Šāda video sanāksme plānota arī par EK sagatavoto pakotni par metodoloģiju, ko paredzēts publicēt tuvākajā laikā. Ceram arī turpmāk uz VM atsaucību un sadarbību informācijas sagatavošanā valsts vadītāju diskusijām.

Nolemj: Pieņemt zināšanai ĀM un VM sniegto informāciju.

2. Padomes septembrī un oktobrī.

2.1. 20.-21.09. Ārlietu padomes neformālā sanāksme kopējās tirdzniecības politikas jautājumos.

Ziņo: ĀM/ I. Berķe

Sanāksmē notika diskusijas par uzsākto ES tirdzniecības politikas pārskatu, ko š. g. jūnijā Eiropas Komisija izplatīja apspriešanai. Sabiedriskās konsultācijas par dokumentu pagarinātas līdz š.g. 15. novembrim. Interesenti aicināti sniegt savu viedokli. Galvenie akcenti jaunajā ES tirdzniecības politikas virzienā ir balstīšanās uz atvērtas stratēģiskās autonomijas modeli, kas paredz atvērtas tirdzniecības sniegto ieguvumu izmantošanu un piegādes ķēžu dažādošanu, vienlaikus aizsargājot ES tirgus dalībniekus no negodīgas trešo valstu konkurences. Ministri apsprieda arī nepieciešamību pēc ātras un ilgtspējīgas sociālekonomiskā atlabšanas pēc Covid-19 un aktualitātes ES tērauda nozarē. Izskanēja viedokļi par nepieciešamību modernizēt nozari, jo tā joprojām ir lielākā CO₂ emitētāja, tādējādi virzoties uz Zaļās vienošanās (*Green Deal*) mērķu sasniegšanu. Tika apspriesta PTO ģenerāldirektora kandidātu virzīšana uz otro kārtu.

2.2. 29.09. Ārlietu padomes neformālā videokonference attīstības sadarbības jautājumos.

Ziņo: ĀM/ M. Maksims

Sanāksmē skatīts jautājums par ES sadarbību ar Āfriku cīņā ar Covid-19 seku likvidēšanu vienotās Eiropas komandas (*Team Europe*) ietvaros un atveseļošanos pēc Covid-19 krīzes. Tika sniegta informācija par aktuālo situāciju sarunās par Partnerattiecību nolīgumu starp ES un Āfrikas, Karību un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupu (post-Kotonū). Jautājumā par Baltkrieviju, DV puda atbalstu attīstības sadarbības aspektiem Baltkrievijas krīzes risināšanā.

2.3. 13.10. Vispārējo lietu padome.

Ziņo: ĀM/ A. Stīpniece-Pundore

Sanāksmē apstiprinātas Padomes rekomendācijas par brīvas pārvietošanās ierobežojumu koordināciju Covid-19 apstākļos. ES-AK sarunās strīdus jautājumos izmaiņu nav – ES jāpaliek vienotai un jāturpina sarunas. Vienošanās iespējama tikai, ja būs sabalansēts kompromiss un Izstāšanās līguma/ protokola ieviešana. Izskatīts EK pirmais ikgadējais tiesiskuma ziņojums.

DV puda plašu atbalstu. DE PRES piedāvātajai procedūrai ziņojuma izskatīšanai (šoreiz diskusijas tikai par ziņojuma vispārējo daļu, pēc tam katrā pusgadā VLP vērtēs 5 valstis alfabētiskā secībā). Mērķis veicināt izpratni par tiesiskumu ES. Ziņojuma Latvijas sadaļas izstrādē piedalījās arī TM, KM un KNAB. 30. oktobrī iesaistītās institūcijas aicinātas informēt SELK par EK tiesiskuma ziņojumu un Latvijas sadaļu. Sanāksmē notika arī diskusijas par oktobra Eiropadomes secinājumiem, kur darba kārtībā jautājumi par sadarbību ar Āfriku, Eiropas nākotnes konferencei un MFF/ NexGen sarunām ar EP.

2.4. 15.10.-16.10. Eiropadome.

Ziņo: MP birojs/ L. Līce-Līcīte

Darbakārtībā jautājums par klimata aktualitātēm. Lielākā daļa dalībvalstu atbalstīja 2030. gada klimata mērķu kāpināšanu un par vismaz 55 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Gala lēmums jāpieņem decembra Eiropadomē. 12 klimata ambiciozo valstu grupā ir visas trīs BV. Diskusijās par ES-AK nākotnes attiecībām lēmumi netika pieņemti. Līderi aicina ES sarunvedi turpināt sarunas ar Apvienoto Karalisti, bet, tajā pašā laikā, dalībvalstīm gatavoties visiem iespējamajiem scenārijiem. Eiropadomes prezidents un Eiropas Komisijas prezidente piešķir lielu lomu ES – Āfrikas attiecībām. Lai palīdzētu pārvarēt Covid-19 sekas, Eiropadome vienojās atvieglot Āfrikas valstu ārējo parādu. LV paudusi solidaritāti ar LT un PL Baltkrievijas jautājumā.

2.5. 12.10. Ārlietu padome.

Ziņo: ĀM/ A. Mende

Sanāksmes dienaskārtībā bija ministru diskusija par situāciju Baltkrievijā un tika apstiprināti Padomes secinājumi par Baltkrieviju. Runāts par ES – Krievijas attiecībām, apstiprinātas sankcijas saistībā ar Navaļņija saindēšanu. Pārskats par Serbijas un Kosovas sarunām. Neformālās pusdienās ministri pārrunāja arī ES sadarbību ar Latīņameriku. Viedokļu apmaiņā par aktuālajiem notikumiem (ievadpiezīmēs) tika pārrunāta situācija Kalnu Karabahā, Mozambikā, Mali, Venecuēlā, Vidusjūras austrumos (Turcija), kā arī 6. oktobra ES-Ukrainas samita rezultāti.

2.6. 08.10. Iekšlietu ministru videokonference

Ziņo: IeM/ A. Valaine-Elsone

DE PRES turpina iesāktās diskusijas par Eiropas policijas partnerības nākotni. DV vienojās koncentrēties uz mākslīgā intelekta izmantošanas tiesību aizsardzību un policijas iestāžu savstarpējās sadarbības stiprināšanu. Sanāksmē pirmo reizi tika prezentēta apjomīgā Migrācijas pakotne. 13. novembrī diskusijām par Migrācijas pakotni plānota papildus sanāksme. DV būs jāsniedz viedoklis par Komisijas piedāvājumu, kā arī būs nepieciešams pakāpeniski izstrādāt LV pozīciju.

2.7. 15.10. Telekomunikāciju ministru videokonference

Ziņo: VARAM/ G. Ozols

VARAM pārstāvis informē, ka turpmāk ar starptautiskiem sadarbības jautājumiem strādās jaunizveidotais Informācijas sabiedrības politikas departaments (iepriekš e-pārvaldes departaments). Padomē ministrs puda LV pozīciju par Digitālo aktu pakotni un mākslīgo intelektu. Parakstīta Mākoņdatošanas federācijas deklarācija. Ministrs iepazīstināja ar BV vienoto prezentāciju par BV digitalizācijas pieredzi. Paldies vēstniecei A. Balodei par iesaisti. No atsevišķām valstīm saņemts aicinājums dalīties pieredzē. Izdevās nodot kopīgu BV vēstījumu par vienotu identifikāciju ES ietvaros, kā arī par vienotas digitālās ekosistēmas un datu ekosistēmas izveidi Eiropā, lai veidotu vienotu Eiropas digitālo telpu.

ĀM novērtē VARAM ieguldīto darbu un iesaka arī turpināt veidot kopīgas BV iniciatīvas.

2.8. 06.10. Neformālā enerģētikas ministru sanāksme.

Ziņo: EM/ L. Stauvere

Galvenā diskusiju tēma bija ES 2030. gada enerģētikas un klimata mērķu sasniegšana un RRF nozīme šajā procesā. Diskusiju rezultātā komisija secināja, ka paaugstinot emisiju mērķus tā sasniegšanā būs jāiesaistās visiem sektoriem, protams, enerģētikai būs izšķirošā nozīme. EK skatījumā perspektīvi risinājumi Eiropai ir udeņradis un ēku renovācija. Tāpat EK strādā pie risinājumiem atjaunojamās enerģijas, energoefektivitātes un transporta jomās, tostarp pārskatot attiecīgos mērķus. Priekšlikumus EK plāno publicēt 2021.gada vasarā.

2.9. 23.10. Neformāla konkurētspējas ministru sanāksme.

Ziņo: EM/ L. Stauvere

Sanāksmē plānots viens dienaskārtības jautājums - ES rūpniecība kā ekonomiskās izaugsmes dzinēj spēks un ekonomikas atveseļošana. Jautājumu plānots skatīt no 3 aspektiem: inovācijas, digitalizācijas, konkurences. Plānotas pirmās diskusijas par jūnijā publicēto *Balto grāmatu* attiecībā uz ārvalstu subsīdijām, kas ir kā daļa no Jaunās Eiropas rūpniecības stratēģijas un tās nolūks ir meklēt instrumentus, kā Eiropa varētu saviem uzņēmumiem nodrošināt vienlīdzīgu konkurences apstākļus līdzās citu valstu uzņēmumiem.

Citu ziņojumu par oktobra padomēm nav.

ĀM atkārtoti vērš uzmanību, ka nozaru ministru klātbūtne sanāksmēs ir būtiska, pretējā gadījumā var tikt pieņemti lēmumi, kas nav Latvijas interesēs.

LDDK jautā par taksonomiju. Balstoties uz pieņemtajām taksonomijas regulām, šobrīd tiek gatavoti deleģējošie akti. Vai LV nozaru eksperti piedalās deleģēto aktu izstrādes procesā, kur tiek detalizēti taksonomijas jautājumi? Bažas no kūdras nozares, ka kūdras nozare joprojām tiek vērtēta kā enerģētikas jomas pārstāvji, taču nozare iebilst, norādot, ka Latvijā 98% kūdras tiek izmantoti substrātu ražošanai augšnes ielabošanai. No šādas perspektīvas kūdras apstrāde iekļaujas aprites ekonomikā. Ja LV nepiedalās procesā, vai var izskatīt iespēju piedalīties attiecīgo tehnisko kritēriju izstrādē?

ĀM komentē, ka FM kā koordinējošā institūcija varētu sniegt detalizētāku atbildi, tai skaitā par kūdras sektoru. LDDK rosina paplašināt saziņu ekspertu meklēšanā dalībai ekspertu darba grupās.

Nolemj: Pieņemt zināšanai ministriju sniegto informāciju.

3. Dažādi

Ziņo: ĀM/ A. Stīpniece-Pundore

3.1. Informatīvais ziņojums “Par gatavību pārejas perioda beigām 2020.gada 31. janvārī ES – AK attiecībās” apstiprināts MK 20.10.2020. sēdē, tiks virzīts izskatīšanai SELK (plānots 04.11.2020.).

3.2. Stratēģiskā autonomija

Ziņo: ĀM/ R. Brusbārdis

Izsakās: MP birojs/ L. Līce-Līcīte

Eiropadomē līderu diskusija par šo jautājumu gaidāma 2021. gada pavasarī. Valstis šo jautājumu uztver atšķirīgi. Latvijai svarīgi vienoties nacionālā līmenī. Ārlietu ministrija līdz gada beigām plāno sagatavot nepapīru. Nozaru ministrijas aicinātas pieteikt jautājumus, kurus būtu nepieciešams iekļaut. Esam gatavi apkopot ministriju un institūciju redzējumus un pēc tam ieinteresētās puses aicināt uz atsevišķu sanāksmi, lai vienotos par kopīgu Latvijas nostāju.

L. Līce-Līcīte: Jautājums vairs nav tikai ideju līmenī. ES jau strādā pie pašpietiekamības, īpaši digitālajā jomā. Latvijai jāpiedalās procesā.

Nolemj: Ministrijām gatavot viedokli par stratēģisko autonomiju savas kompetences jomās un sūtīt ĀM ministrijai apkopšanai līdz 15. novembrim.

3.3. ERASMUS kandidātu apstiprināšana

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Izsakās: SM/ E. Šimiņa-Neverovska, ĀM/ Z. Sprūde, ĀM/ M. Klīve

SM jautā par atlases kritēriju *Tiešie amata pienākumi ir saistīti ar Latvijai prioritārajiem ES darba kārtības jautājumiem* un lūdz precizēt, kā ĀM vērtē šo punktu, un, kas tos ir apstiprinājis. ĀM informē, ka vērtēšanas kritēriji nav jauni un ir tie paši, kas tika pielietoti pagājušajā gadā, kad VAS apstiprināja ERASMUS kandidātus. ĀM novērtē izraudīto ministriju interesi par Komisijas piedāvātajiem kursiem un norāda, ka šogad bija daudz labu pretendentu, bet, diemžēl, vietas ir tikai četras.

Nolemj: Apstiprināt 2021. gada Erasmus programmai nominēt sekojošus Latvijas kandidātus¹:

1. **Ieva Melisus (VM) – I modulis (02.03.2021.-12.03.2021.);**
2. **Kristīne Strode (EM) – I modulis (02.03.2021.-12.03.2021.);**
3. **Kate Elizabete Kanasta (AIM) – II modulis (01.06.2021.-11.06.2021.);**
4. **Evita Nagle (SM) - III modulis (12.10.2021.-22.10.2021.).**

Alternatīvie kandidāti (ja atsakās/ netiek kāds no prioritārajiem kandidātiem):

Karlīna Gulbe (IeM)

Precizētie kandidātu atlases kritēriji:

1. Darba stāžs valsts pārvaldē ar ES jautājumiem 1 – 2 gadi;
2. Angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī;
3. Nav iepriekšējas darba vai mācību pieredzes ES institūcijās;
4. Franču vai vācu valodas zināšanas tiek vērtētas kā papilduskritērijs kandidātu atlasē;
5. Kandidāta tiešie amata pienākumi ir saistīti ar Latvijai prioritārajiem ES darba kārtības jautājumiem, kas atrunāti Nacionālajā pozīcijā par Eiropas Komisijas darba programmu tekošajam gadam;
6. Līdzvērtīgu kandidātu gadījumā, priekšroka tiks dota tās iestādes kandidātam, no kuras iepriekšējos gados kandidāts netika apstiprināts dalībai programmā.

ĀM rosina vienoties par principu – ja kandidāta modulis tiks atcelts (Covid-19 ierobežojumu dēļ) un kandidāts atkārtoti piesakās nākamajā gadā, tas apstiprināms prioritāri.

3.4. Par vārdkopas '*to be established in a [Member State]*' atveidojumu latviešu valodā.

Ziņo: ĀM/ A. Stīpniece-Pundore

Izsakās: VVC/ A. Krastiņš

ĀM informē, ka nepieciešams vienoties par ES Padomes juristu-lingvistu priekšlikumu par vārdkopas '*to be established in a [Member State]*' atveidojumu latviešu valodā, kas tika nosūtīts institūcijām saskaņošanai š.g. vasarā. Sagatavojot piedāvājumu, juristi-lingvisti ir veikuši visaptverošu vārdkopas *to be established* izpēti, un nākuši klajā ar piedāvājumu šo jēdzienu latviešu valodā atveidot kā **iedibinājies**. Lai Padomē uzsāktu kļūdu labojuma ierosināšanas procedūru primāros ES tiesību aktos (LESD), tam nepieciešams Latvijas saskaņojums. ĀM

¹ Precizētais kandidātu saraksts ar VAS dalībniekiem saskaņots elektroniski 2020. gada 30 oktobrī.

aicina vienoties par atbildi, ko sniedzam juristiem- lingvistiem, proti – vai piekrītam vārdkopas *to be established* latviešu valodā atveidot kā **iedibinājies**, kas būtu derīgs visām situācijām, un juristi- lingvisti attiecīgi var uzsākt nepieciešamos labojumus līgumos. Neapanākot vienošanos, jārēķinās ar riskiem, jo, neprecīza termina atveide tiesību aktos var radīt juridiskas problēmas. ĀM ierosina satikties atsevišķā sanāksmē uz viedokļu apmaiņu pieaicinot ES Padomes juristus-lingvistus.

VVC pārstāvis skaidro ka *to be established* nav termins, bet gan vārdkopa, kuras tulkojums var mainīties atkarībā no konteksta. VVC un ministrijas vasarā vienojās, ka šo vārdkopu iespējams tulkot kā *iedibināt/ iedibināties*. Ir svarīgs šķērums starp pārejošo un atgriezenisko formu: *iedibināt* lieto tad, ja to attiecina uz fizisku personu, taču *iedibināties* – attiecībā uz juridisku personu. VVC atbalsta diskusiju atsevišķā sanāksmē, lai uzklautu juristu-lingvistu argumentu, kāpēc tulkojumā netiek izmantota atgriezeniskā forma un nevēlas izmantot šķērsumu juridiskām un fiziskām personām. TM gatavi piedalīties un KM arī vēlas tikt uzaicināti.

Nolemj: ĀM organizēt atsevišķu sanāksmi šī jautājuma risināšanai, pieaicinot ES Padomes juristus-lingvistus.

3.5. Valsts valodas centra tulkojumu plāna 2020. gada IV ceturksnim apstiprināšana.

Nolemj: apstiprināt Valsts valodas centra tulkojumu plānu 2020. gada IV ceturksnim.

3.6. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (35.-39. nedēļas)

- 35. nedēļas COM tabula (24.08.2020.-30.08.2020.) saskaņota ESVIS 18.09.2020.
- 36. nedēļas COM tabula (31.08.2020.-06.09.2020.) saskaņota ESVIS 25.09.2020.
- 37. nedēļas COM tabula (07.09.2020.-13.09.2020.) saskaņota ESVIS 02.10.2020.
- 38. nedēļas COM tabula (14.09.2020.-20.09.2020.) saskaņota ESVIS 09.10.2020.
- 39. nedēļas COM tabula (21.09.2020.-27.09.2020.) saskaņota ESVIS 16.10.2020.

Nolemj: apstiprināt Sistēmā ESVIS-L saskaņotās COM tabulas par 35.-39. nedēļām.

3.7. Nākamā VAS 25. novembrī (tbc.).

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2020. gada 6. novembrī.

Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietiece Eiropas lietās

A. Kurme

Protokolēja: Gunta Ērgle-Lāce

Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo
jautājumu nodaļas trešā sekretāre, tel. 67015966